

ዐይነት ፤	ዐምደኛ ፡ ድርሰት ።
ርዕስ ፤	"ሥልጡን ሕዝብና" ፡ 2 ኛ ፡- ሕገ ፡ መንግሥታችንን ፡ እንሥራ ፡ !"
ፊርማ ፤	"ሥልጡን ሕዝብና" ፡ መዘንወው ።
ዕድሜ ፤	ታኅሣሥ ፡ 2017 ፡ ዓ.ም. ።
ዝግጅት ፤	ፍጹም ።
መጽሐፍ ፤	"ሥልጡን ሕዝብና" ፡ መዘንወው ፡ ቁ. 2017-002
ማስታወሻ ፤	"ክዋኔ" ፡ ዐምደኛ ።
ማሳሰቢያ ፤	

ክዋኔ

CONSTITUTION | دستور

[በዚህ ፡ ዐምደኛ ፡ ስለ ፡ ክዋኔ ፡ (ወይም ፡ ሕገ ፡ መንግሥት) ፡
ጉዳይ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሐሳቦችና ፡ አስተያየቶች ፡ ይቀርቡበታል ።]

ሥልጡን ፡ ክዋኔ ፡ 2 ኛ ፡-

ሕገ ፡ መንግሥታችንን ፡ እንሥራ ፡ !

ታኅሣሥ ፡ 2017 ፡ ዓ.ም. ።

ከኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ አንድነት ፡ ዐላማ ፡ ከሕዝባዊነት ፡
ረድፍ ፡-

ሕገ ፡ መንግሥታችንን ፡ መሥራት ፡ !

ይላል ።

3.1 ፤ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ ወይም ፡ ክዋኔ ።

"ሕገ ፡ መንግሥት" ፡ ማለት ፡ ያንድ ፡ ሐራ ፡ ሕዝብ ፡
የጋራ ፡ ፈቃድ ፡ የኾነ ፡ የሀገር ፡ ክዋኔ ፡ ማለት ፡ ነው ።

"ክዋኔ" ፤ "ክዊን" ፡ (በዐማርኛ ፡ "መኾን") ፡ ከሚለው ፡
የግእዝ ፡ አንቀጽ ፡ የተገኘ ፡ ሳቢ ፡ ዘር ፡ ነው ። በትርጓሜው ፡
የአካልን ፡ ሀላፊ ፡ ይገልጻል ። የሀገር ፡ ሠራ ፡ እና ፡ ባለቤት ፡
የኾነው ፡ ዐምሐራ ፡ (ነጻ ፡ ሕዝብ) ፡ ሀገሩን ፡ በነጻ ፡
ፈቃዱ ፡ "ኹን" ፡ ብሎ ፡ የሚከውንበት ፡ ሥርዐት ፡ "ክዋኔ" ፡
(Constitution) ፡ ይባላል ፡ በተለምዶ ፡ "ሕገ ፡
መንግሥት" ፡ እንለዋለን ።

"ክዊን" ፡ ከሚለው ፡ አንቀጽ ፡ ከብዙ ፡ በጥቂቱ ፡
የሚከተሉት ፡ ቃላት ፡ ይገልጻሉ ፡-

"ክዋኔ" ፤ የሚከውን ፡ (constituent)

"ኩነት" ፡ (በግእዝ) ፡ ወይም ፡ "ኹነት" ፡ (በዐማርኛ) ፤
ሀላፊ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ መንግሥት ፡
(በእንግሊዝኛ ፡ "State" ፡ ላቲን ፡ "este" ፡ ወይም ፡ "ኹን" ፡
ካለው ፡ ዐቢይ ፡ አንቀጽ ፡ የተገኘ ።)

"ሀገር" ፤ አንድ ፡ ሥልጣን ፡ የሰበሰበው ፡ ሕዝብ ፡
በሰፈረበት ፡ ምድር ፡ ላይ ፡ በሥልጣን ፡ የመሠረተው ፡
ግዛት ፤ ወይም ፡ በሌላ ፡ አነጋገር ፡ ሀገር ፡ በሕዝብ ፡ እና ፡
በምድር ፡ መዋሐድ ፡ የሚገኝ ፡ ሐራ ፡ ግዛት ፡ ነው ፡
የሀገር ፡ ባለቤት-ሕዝብም ፡ "ዐምሐራ" ፡ ይባላል ።

"ዐምሐራ" ፤ ቃል ፡ በቃል ፡ "ነጻ ፡ ሕዝብ" ፡
የኢትዮጵያ ፡ ሀገራዊ ፡ ሕዝብ ፡ የሀገር ፡ ባለቤት ፡ ሟግ ፡
ሻሪ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያለው ፡ ሕዝብ ፡ (citizenry) ።

"እግዚአብሔር" ፤ ገዢነት ፡ ማለት ፡ ነው ፡ (sovereignty) ፤
አንድ ፡ ነጻ ፡ ሰው ፡ በራሱ ፡ እና ፡ በንብረቱ ፡ ላይ ፡ ገዢነት ፡
እንዳለው ፡ ኹሉ ፡ አንድ ፡ ነጻ ፡ ሕዝብ ፡ ወይም ፡
ዐምሐራ ፡ በራሱ ፡ እና ፡ በሀገሩ ፡ ላይ ፡ እግዚአብሔር ፡ አለው ።

"ሀገራዊ ፡ እግዚአብሔር" ፤ አንድ ፡ ነጻ ፡ ሕዝብ ፡ ወይም ፡
ዐምሐራ ፡ በሀገሩ ፡ ላይ ፡ ያለው ፡ የገዢነት ፡ ሥልጣን ።

"ሀገራዊ" ፤ (በስምንቱ) ፡ ዐምሐራዊ ፡ የሀገር ፡ ባለቤት ፡
ሟግ ፡ ሻሪ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያለው ፡ ሕዝብ ፡ አባል ፡ ማለት ፡
ነው ፡ (citizen) ።

(በቅጽልነቱ) ፡ የሀገር ።

3.2 ፤ ክዋኔያችንን ፡ ወይም ፡ ሕገ ፡ መንግሥታችንን ፡
እናድስ ።

የሀገር ፡ ክዋኔ ፡ በባለቤቱ ፡ ሕዝብ ፡ ሥልጣን ፡ ወይም ፡
እግዚእና ፡ የሚፈጸም ፡ ድርጊት ፡ ነው ።

ርግጥ ፡ ነው ፡ አንድ ፡ ሀገር ፡ በሌላ ፡ መንግሥት ፡
ፈቃድ ፡ ወይም ፡ ውሳኔ ፡ ሊፈጠርም ፡ ይችላል ። ለምሳሌ ፡
በቅኝ ፡ ግዛት ፡ ሥር ፡ የነበሩ ፡ ሕዝቦች ፡ በተለይ ፡
የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብን ፡ የነጻነት ፡ አርአያነት ፡ በመከተል ፡
ከፊሎቹ ፡ በትጥቅ ፡ ትግል ፡ በፈጸሙት ፡ ተጋድሎ ፡ ሐራ ፡
ሀገርን ፡ ሲመሠርቱ ፡ ከፊሎቹ ፡ ደግሞ ፡ በቅኝ ፡
ገዢዎቻቸው ፡ በጎ ፡ ፈቃድ ፡ ወይም ፡ "የውዴታ ፡ ግዴታ" ፡
ሐራ ፡ መንግሥታቸውን ፡ በችሮታ ፡ አግኝተዋል ።

እንደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ያሉ ፡ ሀገሮች ፡ ግን ፡ ራሳቸውን ፡
በራሳቸው ፡ ሥልጣኔ ፡ ሠርተዋል ፤ ሐራነታቸውን ፡ እና ፡
እግዚእናቸውን ፡ አስከብረዋል ። የሠሩትን ፡ ሀገራቸውን ፡
ራሳቸው ፡ ካላጠፉት ፡ በቀር ፡ ማንም ፡ ሌላ ፡ መንግሥት ፡
የሚያጠፋበት ፡ አገባብ ፡ አይኖርም ። ለዚህም ፡ ምክንያቱ ፡
የሀገር ፡ ክዋኔ ፡ በባለቤቱ ፡ በሕዝቡ ፡ የአኗኗሪነት ፡ ሥልጣን ፡
የተከወነ ፡ በመኾኑ ፡ ባለቤቱ ፡ ሕዝቡ ፡ ራሱ ፡ ካልፈቀደው ፡
ወይ ፡ ካልተከላከለው ፡ በቀር ፡ በምንም ፡ ዐይነት ፡ በሌላ ፡
የውጭ ፡ አካል ፡ ፍላጎት ፡ ብቻ ፡ ሀገሩ ፡ ስለማይፈርስም ፡
ስለማይታደስም ፡ ነው ።

የታሪክ ፡ መዝገቦች ፡ እንደሚያመለክቱት ፡ ኢትዮጵያ ፡
በርትዕ ፡ ኹነትነት ፡ የተመሠረተችው ፡ በቀዳማዊ ፡ ምኒልክ ፡
ዘመነ ፡ መንግሥት ፡ ወይም ፡ የዛሬ ፡ 3000 ፡ ዓመት ፡
በጊዜም ፡ ራሷን ፡ በሥልጣኔዋ ፡ የሠራች ፡ ሀገር ፡ ስለ ፡
ኾነች ፡ ዐያሌ ፡ ወረራዎች ፡ በፈራረቁባትም ፡
ሊያፈርሷት ፡ እና ፡ ሊያጠፏት ፡ አልቻሉም ።

ይህን ፡ እውነት ፡ የተረዳ ፡ አጥፊ ፡ የምልክቶች ፡
(የ"ኢምፔሪያሊዝም") ፡ ኅይል ፡— "ኢትዮጵያ ፡
የምትጠፋው ፡ የሠራት ፡ ሕዝብ ፡ ወይም ፡ የኢትዮጵያ ፡
ሀገራዊ ፡ ሕዝብ ፡ ዐምሐራ ፡ በራሷ ፡ በኢትዮጵያ ፡
ተጠቅቶ ፡ ኢትዮጵያዊነቱን ፡ ሲክደው ፡ ብቻ ፡ ነው!"
በሚል ፡ ዐቅድ ፡ ከ50 ፡ ዓመታት ፡ ወዲህ ፡ በኢትዮጵያ ፡
የተፈራረቁት ፡ እና ፡ በምልክቶች ፡ ኅይሎች ፡ የሚዘወሩት ፡
የውንብድና ፡ አገዛዞች ፡ ኹሉ ፡ ዐምሐራን ፡ ወይም ፡
የኢትዮጵያን ፡ ሀገራዊ ፡ ሕዝብ ፡ ለይተው ፡ የማጥቃት ፡
ክርስቱ ፡ የማፈናቀል ፡ ከሀገሩ ፡ የማባድ ፡ ዘመቻቸውን ፡
በማከታተል ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ ይፈጽሙበታል ።

የኢትዮጵያ ፡ ሀገራዊ ፡ ሕዝብ ፡ ዐምሐራም ፡ ያልቀጠለም ፡
ባይ ፡ ታጋይነቱን ፡ ያልሞት ፡ ባይ ፡ ተጋዳይነቱን ፡
በመፈጸም ፡ የፋኖ ፡ ሰራዊቱን ፡ ደርጅቶ ፡ ለመከላከል ፡
ተነሥቷል ። መላ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ፋኖን ፡ ፈጥኖ ፡

በመደገፍ ፡ መከላከያ ፡ ክንዱ ፡ እና ፡ የመሸጋገሪያ ፡
መንግሥቱን ፡ ማቋቋሚያ ፡ ኅይሉ ፡ ሊያደርገው ፡ ይችላል ።

ባለፉት ፡ 50 ፡ ዓመታት ፡ የተፈራረቁብን ፡ የውንብድና ፡
አገዛዞች ፡ የ3000 ፡ ዓመት ፡ ዐዜ-ሥራችንን ፡ ሥርዐተ ፡
መንግሥታችንን ፡ ሸረው ፡ ሀገራዊ ፡ እግዚእናችንን ፡
ረምርመውብናል ። እኛ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ በፋኖነት ፡
የምንታገለው ፡ እንደሀገር ፡ ኢትዮጵያ ፡ ባለቤትነታችን ፡ ስለ ፡
ኾነ ፡ እስከታገልን ፡ ድረስ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ኹነት ፡
ተጠብቆ ፡ ይኖራል ፤ ሀገር ፡ ኢትዮጵያም ፡ እንደ ፡
የጎለላሽያ ፡ አትፈርስም! የሚፈርስው ፡ ኢ.ፌ.ዴ.ሪ. ፡
የተባለው ፡ የውንብድና ፡ አገዛዝ ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ከእንግዲህ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ትድግና ፡ በኹለት ፡
መንገድ ፡ ሊከናወን ፡ ይችላል ፡—

► ወይ ፡ በፋኖ ፡ ትግል ፡ ነጻ ፡ የሚወጡትን ፡ ግዛቶች ፡
በመሸጋገሪያ ፡ መንግሥት ፡ ምሕቃፍ ፡ ውስጥ ፡
በማስገባት ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ መላ ፡ ሀገራትን ፡ ነጻ ፡
ማውጣት ፤

► ወይም ፡ በመላ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በአንድ ፡ ቀን ፡
በሚፈጸም ፡ አጠቃላይ ፡ ሕዝባዊ ፡ መነሣት ፡ መላ ፡
ሀገራትን ፡ ነጻ ፡ ማውጣት ።

ነጻ ፡ የምትወጣዋ ፡ ሀገር ፡ ኢትዮጵያ ፡ በዐዲስ ፡ ክዋኔ ፡
የምትከወነው ፡ መላ ፡ ሕዝቧ ፡ በመሸጋገሪያ ፡ መንግሥቱ ፡
የበላይ ፡ ጠባቂነት ፡ ተወካዮቹን ፡ በሥልጡንሕዝባዊ ፡
መንገድ ፡ በመሠየም ፡ ሀገራዊ ፡ ከዋኝ ፡ ጉባኤውን ፡
ሲመሠርት ፡ እና ፡ በተወካዮቹም ፡ አማካይነት ፡ መክሮ ፡
ዘክሮ ፡ ዐዲሱን ፡ ክዋኔውን ፡ ወይም ፡ ሕገ ፡ መንግሥቱን ፡
ሲያረቅ ፡ እና ፡ በሕዝባዊ-ፈረዳ ፡ ሲያጸድቀው ፡ ይኾናል ።

ይህን ፡ ሥልጡንሕዝባዊ ፡ ኹደት ፡ የምንመራበትን ፡
ስልት ፡ ኢ.ሀ.ሥ.አ. ፡—

"ሥልጡንሕዝባዊ ፡ የመሸጋገሪያ ፡ መንግሥት ፡
ሀገራዊ ፡ ቅያስ ።"

በተሠኘ ፡ ሰነዱ ፡ ለሕዝብ ፡ ስሜት ፡ አቅርቦታል ፡ ፈጥነን ፡
ሀገራችንን ፡ እንታደግበት ፡ !

ስለኢ.ሀ.ሥ.አ. ፡ አመሠራረት ፡ እና ፡ ስለ ፡
መሠረታውያን ፡ ደንቦች ፡ በቂ ፡ መረጃን ፡ ከመርበቢያው ፡
ከ ፡—

www.slттunhzb.net

ማግኘት ፡ ይቻላል ።

ማንኛውም ፡ ኢትዮጵያዊ-ሀገራዊ ፡ የኢ.ሀ.ሥ.አ. ፡

የመብት ፡ አባል ፡ ነው ፤ በመብቱ ፡ መሥራቱን ፡ ወይም ፡
አለመሥራቱን ፡ የራሱ ፡ ምርጫ ፡ ይወስነዋል ።

ከኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ዐላማ ፡ ማለት ፡—

- 1ኛ ፤ ሀገራዊ ፡ እግዚእናችንን ፡ ማስከበር ፤
2ኛ ፤ ዐዲስ ፡ ሕገ ፡ መንግሥታችንን ፡ መሥራት ፤
3ኛ ፤ ሥልጡንሕዝባዊ ፡ መንግሥታችንን ፡ መመሥረት

ሦስት ፡ ረድፎች ፡ ውስጥ ፡ ኹለቱን ፡ እንሆ ፡ ተንትኑናል ።
ሦስተኛውን ፡ እና ፡ የመጨረሻውን ፡ ረድፍ ፡ በሚቀጥለው ፡
ጦማር ፡ እንተነትናለን ።

ጦማሮቹ ፡ ኹሉ ፡ እዚሁ ፡ እኢ.ሀ.ሥ.አ. ፡ መርበቢያ ፡
እ ፡—

www.slттunhzb.net

ላይ ፡ ይገኛሉ ።

ሙሉ ፡ መረጃን ፡ የሚሰጡ ፡ ሌሎች ፡ ሰነዶች ፡ ዐብረው ፡
አሉላችኹ ፤ በተለይ ፡ ደግሞ ፡ "ሥልጡንሕዝብና" ፡
መዜንው ፡ ሥራው ፡ ስለ ፡ ኾነ ፡ ብዙውን ፡ ጉዳይ ፡
በዝርዝር ፡ ዐትቶላችኋል ።

አስተያየትን ፡ ወይም ፡ ጥያቄን ፡ በቀጥታ ፡ ለኢ.ሀ.ሥ.አ. ፡
መላክ ፡ ለምትሹ ፡ ደግሞ ፡ በእ-ጦማር ፡ አድራሻው ፡ በ ፡—

sh1@ttomar.net

ልትጽፉለት ፡ ትችላላችኹ ።

[ጦማሮቹ ፡ ኹሉ ፡ የሚጻፉት ፡ በትክክለኛው ፡ የፊደል ፡
አጠነቃቀቅ ፡ መሠረት ፡ ስለ ፡ ኾነ ፡ በተቻለ ፡ መጠን ፡
የፊደል ፡ ስሕተቶችን ፡ ለማስወገድ ፡ ሞክረናል ፡ ለዚህም ፡
ዐውደ-ቀለም ፡ የተባለው ፡ የጽሑፍ ፡ ማምረቻ ፡ መግባር ፡
(software) ፡ ረድቶናል ፤ እናንተም ፡ እንደትሠሩበት ፡
እናበራታችኋለን ።

መገኛው ፡—

www.awde-qelem.net ፡ ነው ፡

በ Windows ፡ ምግባር ፡ (operating ፡ system) ፡ ላይ ፡
ይሠራል ።]

የቃላት ፡ መፍቻ ፤

ሀገር ፤ በራሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ የተሠራ ፡ እግዚእና ፡
ያለው ፡ ሐራ ፡ ግዛት ፡ (Civilisation-State) ።

ሀገራዊ ፡ (ስም) ፤ የሀገር ፡ ሠሪ ፡ የሀገር ፡
ባለቤት ፡ ዐምሐራዊ ፡ (citizen, n.)

ሀገራዊ ፡ (ቅጽል) ፤ የሀገር ፡ ዐምሐራዊ ፡ (citizen,
adj.)

ሕዝባዊ-ፈረዳ ፤ ውሳኔ-ሕዝብ ፡ (referendum)

መርበቢያ ፤ የመረብ ፡ ገጽ ፡ መገኛ ፡ (web site)

ሥልጡን ፤ ሥልጣን ፡ ያለው ፡ የብጤውን ፡
መብት ፡ አክብሮ ፡ የራሱን ፡ መብት ፡
የሚያስከብር ፡ ሥሉጥ ፡ (civil)

ሥልጡንሕዝባዊ ፤ የሥልጡንሕዝብ ፡ (democratic)

ሥልጡንሕዝብ ፤ ሥልጣን ፡ ያለው ፡ ሕዝብ ፡
የብጤውን ፡ መብት ፡ አክብሮ ፡ የራሱን ፡
መብት ፡ የሚያስከብር ፡ ሥሉጥ ፡ ሕዝብ ፡
(democrat)

ሥልጡንሕዝብና ፤ የኢትዮጵያ ፡ ሥልጣኔ ፡ ወይም ፡
አንዱ ፡ የሌላ ፡ ብጤውን ፡ መብት ፡ በማክበር ፡
ወንፈል ፡ ጠቅላላው ፡ ሕዝብ ፡ በሀገርነት ፡
ዐብሮ ፡ የሚኖርበት ፡ ሥልጡን ፡ ሥርዐት ፡
(democracy)

ስያስ ፤ ዘዴ ፡ (policy)

ስያላ ፤ "ፖለቲካ" ፡ (politics)

ስያላዊ ፤ "ፖለቲካዊ" ፡ (political)

እግዚእና ፤ ገዢነት ፡ (sovereignty)

ኢትዮጵያዊ-ሀገራዊ ፤ የኢትዮጵያ ፡ ሀገራዊነት ፡
ያለው ፡ ዐምሐራዊ ፡ (Ethiopian citizen)

እ-ጦማር ፤ እለቄጥሯዊ ፡ ወይም ፡ ንምራዊ ፡ ጦማር ፡ መልክት ፡ (e-mail)

ከወነ ፤ ኹነትን ፡ ወይም ፡ መንግሥትን ፡ ኹነ ፤ ተሠራ ፤ ተመሠረተ ፤ ቆመ ፤ ጸና ፡ (to be constituted)

ከወነ ፤ ኹነትን ፡ ወይም ፡ መንግሥትን ፡ ሠራ ፤ መሠረተ ፤ አቆመ ፤ አጸና ፡ (to constitute)

ከዋኝ ፤ የሚከውን ፤ አኪኝ ፡ (constituent)

ከዋኝ ፡ ጉባኤ ፤ የሀገርን ፡ ክዋኔ ፡ ወይም ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ ለማርቀቅ ፡ እና ፡ ለማጽደቅ ፡ በመሸጋገሪያ ፡ መንግሥት ፡ ወቅት ፡ በሥልጡንሕዝባዊ ፡ መንገድ ፡ በሕዝብ ፡ የተሠየመ ፡ የተወካዮች ፡ ጉባኤ ፡ (constituent assembly)

ክዋኔ ፤ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ (Constitution)

ኹነት ፤ (በግእዝ ፡ ኩነት) ፡ ሀላዊ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ መንግሥት ፡ (State)

ዐምሐራ ፤ ዐም ፡ = ፡ ሕዝብ ፡ ሐራ ፡ = ፡ ነጻ ፡ በተገናኝ ፡ ነጻ ፡ ሕዝብ ፡ የሀገር ፡ ባለቤት ፡ እግዚእና ፡ ያለው ፡ የሀገር ፡ ሠሪ ፡ ሀገራዊ ፡ ሕዝብ ፡ (citizenry)

ዐምሐራዊ ፡ (ስም) ፤ የኢትዮጵያ ፡ ሀገራዊ ፡ ሕዝብ ፡ ወይም ፡ የዐምሐራ ፡ አባል ፡ ሀገራዊ ፡ አገሬ ፡ (citizen, n.)

ዐምሐራዊ ፡ (ቅጽል) ፤ የዐምሐራ ፡ የሀገር ፡ (citizen, adj.)

ጦማር ፤ መልክት ፡ (mail ፡ ወይም ፡ post)